

Asia: VN/20726/2023

Lausuntopyyntö; Arviomuistio väylämaksun pysyvästä puolittamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa väylämaksun pysyvää puolitusta koskevasta arviomuistioluonnoksesta (VN/20726/2023). Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Suomessa käyviltä kauppamerenkulun aluksilta väylämaksulain (1122/2005) nojalla perittävä väylämaksu on ollut väliaikaisesti puolitettu vuodesta 2015 alkaen. Hallitusohjelman mukaisesti nyt tarkastellaan sitä, että väylämaksun toistuvasta säätämisestä väliaikaisten lakien nojalla luovuttaisiin ja vuodesta 2015 käytössä ollut puolitettu väylämaksuhinnasto vietäisiin väylämaksulakiin pysyvästi.

Keskuskauppakamari kannattaa väylämaksun pysyvää puolittamista ja pitää sitä oikeansuuntaisena toimenpiteenä. Suomi on riippuvainen merikuljetuksista, sillä yli 90 prosenttia Suomen viennistä ja tuonnista liikkuu meriteitse. Kaikki toimenpiteet Suomen logistisen kilpailukyvyyn parantamiseksi ja logistiikan kustannusten hillitsemiseksi ovat kannatettavia. Väylämaksun puolituksen säätäminen väylämaksun pysyväksi tasoksi loisi yritysten toimintaympäristöön ennakoitavuutta.

Keskuskauppakamari kuitenkin toteaa, että väylämaksun pysyvä puolittaminen ei sellaisenaan ole riittävä toimenpide parantamaan suomalaisten toimijoiden kilpailukykyä ja hillitsemään merenkulun kustannusten nousua, johon kohdistuu uusia paineita Fit for 55 -ilmastopaketin implementoinnin myötä. Ilmastopaketin kustannusvaikutukset merenkululle ovat suuret ja osuvat Suomeen muita EU-maita ankarammin talven sekä poikkeuksellisen pitkien EU:n sisäisten kuljetusmatkojen vuoksi.

Keskuskauppakamarin mukaan väylämaksu tulisi poistaa kokonaan. Kansallisesti asetetut maksut ja verot vaikuttavat yritysten sijoittautumispäätöksiin. Väylämaksut ovat ulkomaankauppaa käyville yrityksille lisäkustannus, minkä ne maksavat merirahtien yhteydessä. Suomi on takamatkalla

sijaintinsa vuoksi logistisessa kilpailukyvyssä. Suomi hyötyisi väylämaksujen pysyvästä poistamisesta, sillä se parantaisi ulkomaankauppamme tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja kiinnostusta investoida Suomeen.

Väylämaksutuloilla on pyritty kattamaan laskennallisesti kauppamerenkululle tarjottujen palvelujen kuten väylänpidon, väyläinvestointien ja jäänmurron järjestämisestä aiheutuvia valtion menoja. Keskuskauppakamari toteaa, että väylämaksun kytkemisestä valtion meriväylien ylläpidon ja jäänmurron kustannuksiin tulisi luopua. Meriväylien ylläpito on normaalia väylien ylläpitoa siinä missä tieväylienkin ylläpito. Se, että valtion eri liikenneväyliä kohdellaan tässä asiassa eri tavoin, ei ole perusteltua. Niin kauan kuin väylämaksua kuitenkin peritään, tulee sen tuotot käyttää häiriöttömän ympärivuotisen merenkulun edellytysten turvaamiseen.

Johanna Sipola

Varatoimitusjohtaja, Keskuskauppakamari

Sipola Johanna
Keskuskauppakamari